

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **N. B.** zast. JUDr. Otýlie Pavlíkovou, advokátkou, se sídlem Praha 5, Lidická 28, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2005, č. j. 8 Az 19/2004 - 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna zástupkyně stěžovatelky JUDr. Otýlie Pavlíkové, advokátky, **se určuje** částkou 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 22. 2. 2002, č. j. OAM-988/VL-10-08-2002. Tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatelky o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně bylo vysloveno, že se stěžovatelce neuděluje azyl ani dle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 označeného zákona, a dále, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti označenému rozhodnutí žalovaného správního orgánu podala stěžovatelka žalobu, ve které brojila proti neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu, a to z důvodu zdravotního stavu své dcery, v čemž spatřovala důvod hodný zvláštního zřetele. Dovožovala naplnění označeného ustanovení zákona o azylu. Požadovala, aby napadané rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2005, č. j. 8 Az 19/2004 – 58, byla označená žaloba zamítnuta. Ve vztahu k souzené věci z rozsudku zejména vyplynulo, že v řízení o azylu nebyl zjištěn důvod pro udělení azylu dle § 12 označeného zákona o azylu, ostatně stěžovatelka takový důvod ani netvrdila, a žalovaný tak postupoval podle městského soudu správně, pokud žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. K otázce naplnění § 14 zákona o azylu pak soud uvedl, že posouzení důvodů hodných zvláštního zřetele je toliko na žalovaném, který, jak vyplynulo ze spisu, se touto skutečností zabýval, avšak nedospěl k závěru, že by označený důvod byl naplněn, přičemž soud je oprávněn přezkoumat toliko meze tohoto uvážení, přičemž mu nepřisluší do této úvahy nikterak zasahovat. V žádné z námitek tak soud stěžovatelce nepřisvědčil a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka obecně formulovanou kasační stížnost, kterou opírala o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně uvedla, že žalovaný správní orgán a krajský soud posoudily věc v rozporu s právním řádem, resp. zákonem o azylu. V kasační stížnosti rovněž požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z důvodu značné újmy na svých právech pro porušení právních předpisů, k čemuž uvedla, že má reálnou obavu z opuštění České republiky, neboť v zemi původu jí hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů (z jakých nespecifikovala). Stejně tak požádala o ustanovení právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Na základě výše uvedených důvodů stěžovatelka navrhla zrušení shora označeného rozhodnutí městského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 13. 4. 2005 byla stěžovatelce pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyně – JUDr. Otýlie Pavlíková, advokátka, se sídlem Praha 5, Lidická 28, jejímž prostřednictvím byla kasační stížnost na výzvu soudu dále doplněna. V doplnění - nad rámec výše uvedeného - zejména uvedla, že ve věci bylo rozhodováno na základě nedostatečně zjištěného stavu věci, nebyly vzaty v potaz všechny skutečnosti, které byly uváděny v žalobě, zejména pak osobní poměry stěžovatelky a poměry v Ruské federaci; obává se návratu do vlasti z důvodu výsledků a perzekuce, nezaměstnanosti a tíživé životní situace. Opětovně navrhla zrušení shora označeného rozhodnutí městského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti stručné vyjádření, ve kterém toliko uvedl, že se ke kasační stížnosti s ohledem na její obsah nebude vyjadřovat, odkázal na správní spis a navrhl nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatelka je zastoupena advokátkou.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační

stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku městského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Napadený rozsudek Městského soudu v Praze Nejvyšší správní soud přezkoumával v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z kasační stížnosti vyplynulo, že stěžovatelka kasační stížností uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 a) až d) s. ř. s.

Nejprve je třeba se vyjádřit k významu jednotlivých důvodů.

Význam prvního z uvedených důvodů, tj. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy „nesprávného posouzení právní otázky soudem“, spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Takováto pochybení v rozhodnutí Městského soudu v Praze však Nejvyšší správní soud neshledal.

Dále je třeba se vyjádřit k dopadu dalšího ustanovení a to § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., počítajícího s tím, že došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. K významu první části (došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu) je třeba podle Nejvyššího správního soudu uvést, že skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Význam další části označeného písm. b) § 103 odst. 1 s. ř. s. („při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto vytýkanou vadu měl soud napadené rozhodnutí zrušit“) se zakládá na faktu, že intenzita porušení řízení před správním orgánem byla v přímé souvislosti

s následnou nezákonností tohoto rozhodnutí. K poslednímu možnému porušení z tohoto zákonného ustanovení („rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost“) Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí.

Ani jeden z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. však Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal.

Důvody uvedené pod písm. c) citovaného zákonného ustanovení v souzené věci nepřichází v úvahu, neboť stěžovatelka nebrojí proti zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce a Nejvyšší správní soud se proto nezabýval ani jejich významem.

Konečně je třeba se vyjádřit i k významu posledního písmene cit. zákonného ustanovení, tj. písm. d) § 103 odst. 1 s. ř. s. První, tam upravený důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí) spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že rozhodnutí vykazuje takové textové a formulační nedostatky, že z obsahu textu není dostatečně zřejmá souvislost s příslušnými podklady pro rozhodnutí, nebo příp. v tom, že i jinak text rozhodnutí obsahuje nejasné, rozporné či jiným způsobem nesrozumitelné údaje. Taková nesrozumitelnost rozhodnutí však v souzené věci podle Nejvyššího správního soudu nenastala. Následující důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí) je potom třeba spatřovat v tom, že se rozhodnutí neopírá o důvody, které opodstatňují dospět k určitému výroku rozhodnutí a možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí. Konečně posledně jmenovaný důvod, tedy že se jedná o nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před soudem, Nejvyšší správní soud poznamenává, že je třeba její význam posuzovat jako důvod pro zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně pouze za předpokladu splnění věty navazující, tedy, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Ani takto vymezené důvody specifikované v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. však podle Nejvyššího správního soudu v souzené věci nenastaly.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, *bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu přitom stanoví, že *žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná, pokud stěžovatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12.*

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko pro pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných demokratických evropských zemích, vnímá právo na azyl jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným nebezpečím.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka podala dne 3. 2. 2002 žádost o udělení azylu, ve které uvedla, že o azyl žádá z důvodu legalizace pobytu v České republice, kam přicestovala za svojí vážně nemocnou dcerou. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR ze dne 15. 2. 2002 stěžovatelka uváděla v podstatě obdobné skutečnosti, tedy zdravotní potíže své dcery a snahu o legalizaci pobytu. Dcera, která v České republice žije od roku 1998 má 22 let, je nemocná, má roztroušenou sklerózu, léčí se tady a stěžovatelka ji zde nechce nechat samotnou. Z protokolu přitom vyplynulo, že stěžovatelka na území České republiky také nelegálně pracovala.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatelky, vycházel správní orgán, jakož i městský soud a jejich závěr o tom, že stěžovatelka neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. Označené problémy nelze podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu pamatujícího na pronásledování v zemi původu, či na odůvodněný strach před takovým pronásledováním.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů, přičemž městský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy.

Nejvyšší správní soud přitom neshledal, že by ve věci bylo rozhodováno na základě nedostatečně zjištěného stavu věci a nebyly vzaty v potaz všechny skutečnosti, které byly uváděny v žalobě, zejména pak osobní poměry stěžovatelky a poměry v Ruské federaci, jak tvrdila stěžovatelka. Nejvyšší správní soud rovněž uvádí, že všechny námitky stran skutkového stavu jsou navíc plně konzumovány skutečností, že žádost o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud pro podporu tohoto závěru odkazuje na dosavadní judikaturu, např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004, ze kterého mj. vyplývá, že *byla-li žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná, nemohou před soudem obstát námitky nesprávného posouzení skutkového stavu věci vztahující se k důvodům udělení azylu.*

Nejvyšší správní soud přitom uvádí, že tvrzení o obavě z návratu do vlasti z důvodu hrozby vážného nebezpečí z politických důvodů či výsledků a perzekuce, resp. nezaměstnanosti a tíživé životní situace, jsou skutečnostmi, které stěžovatelka poprvé uvedla až v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud se ji s odkazem na znění § 109 odst. 4 s. ř. s. nemohl zabývat.

Nejvyšší správní soud se přitom plně ztotožňuje s právním posouzením věci žalovaným a potažmo i městským soudem, neboť ani podle názoru zdejšího soudu stěžovatelka netvrdila, že je pronásledována za uplatňování politických práv a svobod, nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona o azylu. S odkazem na výše uvedené tak Nejvyšší správní soud nemohl stěžovatelce přisvědčit v uváděných námitkách stran porušení právního řádu, resp. zákona o azylu, jak uváděla stěžovatelka v kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud s poukazem na výše uvedené dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu s ustanovením § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud přitom nezjistil naplnění důvodů kasační stížnosti, a proto kasační stížnost dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Nad rámec dosud uvedeného Nejvyšší správní soud ještě poznamenává, že žalovaný správní orgán poněkud nadbytečně rozhodl, že se neuděluje azyl ani dle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu, a dále, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona. Tyto otázky nebyly a ani nemohly být, při závěru o zjevné nedůvodnosti žádosti o udělení azylu a jejím zamítnutí podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, k němuž žalovaný správní orgán dospěl, předmětem jeho rozhodování, a proto rozhodování o nich také nepříslušelo soudu meritorně přezkoumávat. Nicméně toto pochybení žalovaného správního orgánu, a potažmo i Městského soudu v Praze v souvislosti s přezkoumáním předmětného správního rozhodnutí, není podle názoru Nejvyššího správního soudu takové povahy, aby založilo nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost, či nepřezkoumatelnost rozhodnutí městského soudu, spočívající v jiné vadě řízení před soudem.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil. Rozhodl proto tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatelky, JUDr. Otýlie Pavlíková, byla ustanovena soudem, přiznal Nejvyšší správní soud podle § 35 odst. 7 v návaznosti na § 120 s. ř. s. označené zástupkyni za zastupování v řízení o kasační stížnosti odměnu, a to v celkové výši 2150 Kč, sestávající se z odměny dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za dva úkony právní služby (á 1000 Kč - § 11 odst. 1 b/, d/, ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f/ cit. vyhlášky) a dvou režijních paušálů (á 75 Kč - § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. července 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu